

Titul Česká astrofotografie měsíce za duben 2020 obdržel snímek „Venuše 2020“, jehož autorem je Jan Klečka

Venuše. Ano, tak ji známe my. Ale známe ji? Pro někoho římská bohyně lásky a krásy. Pro někoho prehistorická figurka z oblasti Pavlovických vrchů na Moravě, oplývající ženskými přednostmi. Ostatně, nejstarší keramická soška na světě. Tedy zatím známá.

Pro dalšího představuje předobraz ženského aktu, jak jej zobrazil například Tizián, nebo též řecká mramorová Venuše Mélská. Ale je to také akkadská Ištar, syrská Astarté, staroegyptská Isis a mnoho dalších. Známe ji i jako Jitřenku, případně Večernici. Tak se dostala i do našich pohádek a pověstí.

Prokazatelně prvně o ní psali staří Babyloňané, ovšem vzhledem k její jasnosti ji jistě znali i prehistoričtí obyvatelé naší Země. Například i z naší oblasti jsou známy pravděpodobné záznamy o jejím pozorování z Makotřas z doby asi 2700 let př. n. l.

Ovšem v každém případě, bez ohledu na mínění našich předků, se Venuše jeví jako trochu tajemná a rozmarná žena. Tak tedy. Po Slunci a Měsíci se může stát na obloze nejjasnějším objektem na obloze. Tedy, pomineme-li vzácné bolidy či ještě vzácnější jasné supernovy. Ze všech planet Sluneční soustavy má nejmenší excentricitu, tedy obíhá po téměř přesné kružnici kolem Slunce. Díky svému oblečení, tedy mračné soustavě závoju a suknic, nám své tělo naznačila až v době radarových pozorování a téměř plně odhalila až díky kosmickým sondám druhé poloviny 20. století, které dosedly na její povrch. No a navíc rotuje okolo své osy nejen velmi pomalu, ale dokonce v opačném směru než ostatní planety. Slunce zde tedy vychází na západě a zapadá na východě ... Nu, ideální žena – Venuše.

Ale ani ostatní její charakteristiky nejsou úplně vzdálené od její tajemné mytologické pověsti. Je žhavá, opravdu žhavá ... ale celý Venušin den i noc prakticky stále stejně. To hlavně díky mračné pokrývce a velmi malému sklonu rotační osy planety. Prostě zde není jaro, léto, podzim a zima a díky setrvačnosti ovzduší ani chlad noci a teplo dne ... No a žhavá je, teplota na povrchu je v průměru 400 až 500 stupňů celsia. A na povrchu moc nefouká.

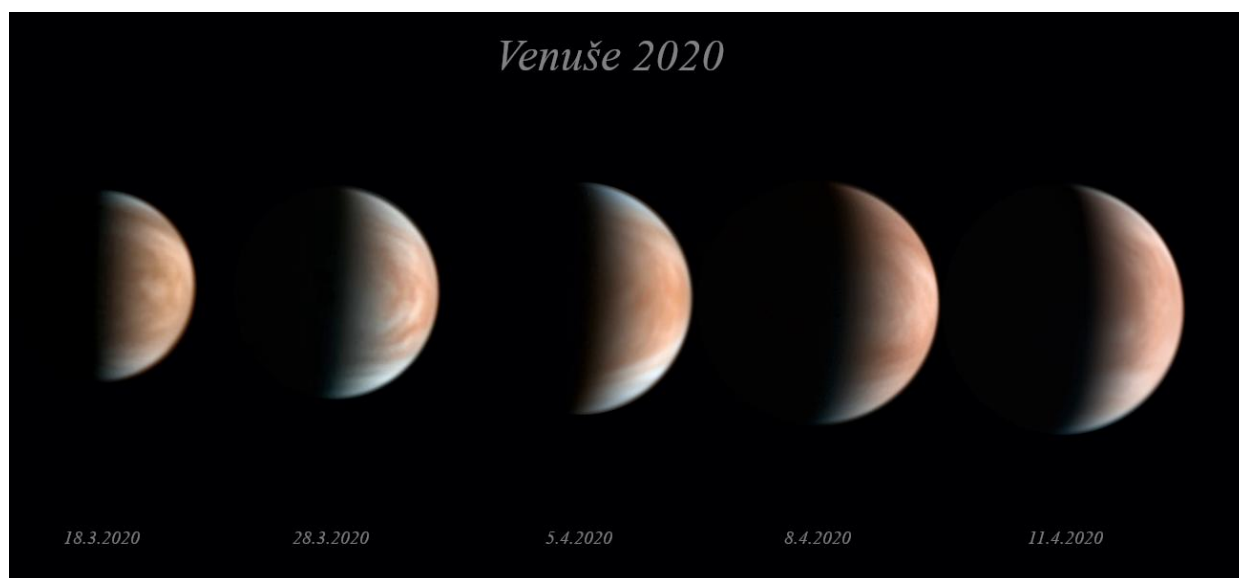
Ovšem i Venuše, věrná svému jménu, má své mínusy. Tak například - pokud zde prší, tak poměrně silná kyselina. Kyselina sírová, kterou pravidelně před zimou doplňujeme starší autobaterie.

Tedy, místo pro život, o kterém uvažovali dokonce i vědci před několika desítkami let, to jistě není. Ale co není, mohlo být. Před několika miliardami let zde bylo lépe. Venuše měla pravděpodobně atmosféru, která se mohla velmi podobat pozemské, což umožnilo existenci kapalné vody. Vlivem skleníkového efektu však došlo k vypaření povrchové vody do atmosféry, kde vodní pára navýšila obsah skleníkových plynů na kritickou hranici, vedoucí až k současnému extrémně horkému stavu.

Ale to jsme pod vlivem planetárních vibrací téměř opomněli autora vítězné fotografie prosincového kola soutěže Česká astrofotografie měsíce, kterou zaštiťuje Česká astronomická

společnost - Jana Klečku a jeho fotografii. Tato kompozice, zachycující téměř měsíční průběh Venušinych fází, nám tuto planetu ukazuje tak, jak ji ze Země neuvidíme. Jednotlivé obrázky jsou vyvedeny v nepravých barvách, které nám oživují jinak poněkud mdlý a mléčně bílý pohled na druhou planetu Sluneční soustavy. Můžeme tak kromě změn fáze Venuše a její úhlové velikosti, dané okamžitou vzdáleností od Země, obdivovat i výrazné změny oblačného příkrovu planety.

A na závěr můžeme jistě autorovi pogratulovat a poděkovat mu za krásný astronomický zážitek. Vždyť jsme se spolu s ním podívali téměř až na hranici viditelného, hlouběji vidí jen radar a kosmičtí roboti.

Autor: Jan Klečka
Název: Venuše 2020
Místo: Havlíčkův Brod
Datum: 18. 3. 2020 - 11. 4. 2020
Snímač: ASI290MC, U-Venus, B
Optika: Newton 14", ne @ 4500mm
Montáž: EQ8
Popis: Venuše v nepravých barvách v období 18.3.-11.4.2020. Snímáno přes UV a B filtry.

Vítězné snímky v jednotlivých měsících a další informace si můžete prohlédnout na <http://www.astro.cz/cam/>.

Za porotu ČAM Marcel Bělík, Hvězdárna v Úpici.